

Publication list for the project Smart Energy Efficient Buildings

Publiserte artikler i vitenskapelige tidsskrift m. referee:

2004

1. Matusiak, B. "The limits of the mirror box as an overcast sky simulator." *Lighting Research & Technology*.
2. Matusiak, B. "The impact of window form on the size impression of the room. Full-scale studies." *Architectural Science Review*.

2005

3. Matusiak, B., "The impact of lighting/daylighting and reflectances on the size impression of the room. Full-scale studies", *Architectural Science Review*, Volume 47, Number 2, June 2005.
4. Matusiak, B. and H. Arnesen, "The limits of the mirror box concept as a overcast sky simulator", publisert i siste nummer av tidsskriftet *Lighting Research and Technology* i 2005.
5. Gustavsen, A., Kohler, C., Arasteh, D., and Curcija, D., "Two-Dimensional Conduction and CFD Simulations of Heat Transfer in Horizontal Window Frame Cavities". *ASHRAE transactions*, Vol. 111, pp. 587-598.
6. Wachenfeldt B.J, Tjelflaat P. O. (2005) "Field measurements of Pressure Characteristics for Components in a Hybrid Ventilation System", *Int. Journal of Ventilation*, 3 (4) pp 295-306.
7. Stene, J., 2005: *Residential CO₂ Heat Pump System for Combined Space Heating and Hot Water Heating*. Artikkelen i "The International Journal of Refrigeration". Artikkelen har blitt godkjent for publisering, og vil bli publisert i løpet av 2005 i et eget CO₂-nummer av tidsskriftet.
8. Berker, T. "The Politics of 'Actor-Network Theory': what can 'actor-network theory' do to make buildings more energy efficient?", *Science, Technology & Innovation Studies*, 2 (1), 2005
9. N.Djuric, V.Novakovic, J.Holst: Optimization of energy consumption in building with hydronic heating system considering thermal comfort by use of computer based tools, *International Journal Energy & Building* (Elsevier - Article in press)
10. N.Djuric, V.Novakovic, J.Holst: Optimization of hydronic heating systems using computer based tools, *International Journal Energy & Building* (Elsevier - Article in press).

2006

11. N. Djuric, V. Novakovic, J.N. Holst, Z. Mitrovic, Optimization of energy consumption in buildings with hydronic heating systems considering thermal comfort by use of computer-based tools, *International Journal Energy and Buildings*, 2006, Article in Press.

2007

12. Aune Margrethe. "Energy comes home". *Energy Policy*, Vol 35, Issue 11, 2007.
13. Thyholt, M. and A.G.Hestnes, "Heat Supply to Low-Energy Buildings in District Heating Areas. Analysis of CO₂ Emissions and Electricity Supply Security". Pages 131-139 in *Energy&Buildings*, Volume 40, No.2, 2008.
14. Sartori, I. and A.G.Hestnes, "Energy use in the lifecycle of conventional and low-energy buildings: a review article", pages 249-257 in *Energy&Buildings*, Volume 39, No.3, 2007.

15. N. Djuric, V. Novakovic, J.N. Holst, Z. Mitrovic, "Optimization of energy consumption in buildings with hydronic heating systems considering thermal comfort by use of computer-based tools", *International Journal Energy and Buildings*, 39, (2007), page 471-477.
16. N. Djuric, V. Novakovic: "Review of possibilities and necessity for building lifetime commissioning", *Renewable & Sustainable Energy Reviews*, (paper accepted for publication).
17. Gustavsen, A., Kohler, C., Arasteh, D., and Dalehaug, A. "Two-dimensional computational fluid dynamics and conduction simulations of heat transfer in horizontal window frames with internal cavities", *ASHRAE Transactions*, Vol.113(1), pp. 165-175.
18. Gustavsen, A. and Thue, J.V."Numerical simulation of natural convection in three-dimensional cavities with a high vertical aspect ratio and a low horizontal aspect ratio", *Journal of Building Physics*, Vol. 30(3), pp. 217-240.
19. Thyholt, M. "Lavenergiboliger og fjernvarme – en forenlig kombinasjon?", *Arkitektur N*, (paper accepted for publication).
20. Bjørn Jenssen Wachenfeldt, Mads Mysen, Peter G. Schild (2007), *Air flow rates and energy saving potential in schools with demand-controlled ventilation*, *Energy and Buildings*, 39 (2007), 1073-1079.

Publiserte artikler i andre vitenskapelige og faglige tidsskrifter:

2003

1. Hestnes, A.G. "Solar low energy buildings and the integrated design process", proceedings of the ISES Solar World Congress, Gøteborg, Juni-03.
2. Aschehoug et al.: "BP Solar Skin – A Facade Concept for a Sustainable Future", proceedings of the ISES Solar World Congress 2003, June 14-19, Göteborg, Sweden.
3. Matusiak, B. "The impact of lighting/daylighting and reflectances on the size impression in the room. Full scale studies", proceedings of the CIE-conference, San Diego.
4. Novakovic, V. "HVAC – Operation and maintenance – Future challenges and possibilities", proceedings of the 4th International Conference on Cold Climate HVAC, Trondheim, Norway.
5. Holst, J. and Novakovic, V. "Optimizing energy consumption and indoor environment in cold climate buildings through use of simulation codes and optimizing procedures", proceedings of the 4th International Conference on Cold Climate HVAC, Trondheim, Norway.
6. Holst, J. and Novakovic, V. "On-going Cx of HVAC systems using whole building simulation codes and optimizing procedures", proceedings of the ICEBO-conference, Berkeley.
7. Gether, H. and J. Stene. "Enviro-cores: Thermal storage integrated with heat pumps for heating and cooling of buildings", proceedings of the 4th International Conference on Cold Climate HVAC, Trondheim, Norway.

2004

8. Berker, T. "Smart machines, dubious delegates: the representation of user agency in the design of energy efficient buildings", STS Arbeidsrapport, Senter for teknologi og samfunn, NTNU, Trondheim.
9. Hermstad, K. "Architectural challenges to building integration of PV", *Solares Bauen*, Tyskland.
10. Wachenfeldt B.J (2004), *A locally adaptable clear sky model for calibration of global radiation data from field pyranometers*, Conference Paper, The international Eurosun 2004 Conference, Freiburg, Tyskland

2005

11. Gao, J., M. Fishcer, T. Tollefsen and T. Haugen (2005), "Experiences with 3D and 4D CAD on Building Construction Projects: Benefits for Project Success and Controllable Implementation Factors", Proceedings of the CIBW78 22nd Conference on Information Technology in Construction, Institute for Construction Informatics, Technische Universität Dresden, Germany.
12. Gustavsen, A., Uvsløkk, S. and Jelle, B.P., "Numerical and experimental studies of the effect of various glazing spacers on the window U-value and the glazing temperature", *Proceedings of the 7th Nordic Symposium on Building Physics*, Vol 2, pp. 1003-1010.
13. Gether, H., S. Rognlien, J. Gether, "Sustainable energy shift in the building sector – feasible or infeasible?", Proceedings of the ECEEE Summer study conference, Mandelieu la Napoule, France, May-June 2005.
14. Aune, M. and R. Bye, "Buildings that learn – the role of building operators", Proceedings of the ECEEE Summer study conference, Mandelieu la Napoule, France, May-June 2005.
15. Stene, J., 2005: *CO₂ värmepumpsystem för kombinerad uppvärmning av utrymmen och varmvatten til bostäder*. Artikkel i VVS-tidningen energi&miljø (Sverige) 6-7, 2005, pp. 58-60.
16. Berker, T, M. Hartman, Y. Punie og K. Ward, "Introduction", i Berker, T, M. Hartman, Y. Punie og K. Ward (red., 2005), *Domestication of technology and media*. Open University Press, p. 1-17.
17. Moe, H. T. Environmental criteria for energy efficient buildings, gjesteforelesning, Kennedy school, Harvard University, 09.05.05.
18. Hermstad, K., "EX-BIPV - Exploring the Concepts of Tomorrow", paper ved International Solar Energy Society 2005 Solar World Congress, 6.-12. august, Orlando Florida, USA.
19. V.Novakovic, J.Holst, T.Hoel: "Lifetime commissioning for energy efficient operation of buildings - Norwegian approach", The 8th REHVA World Congress - Clima 2005, Lausanne, Switzerland, 9-12 October 2005.
20. N.Djuric, V.Novakovic, J.Holst: "Optimization of energy consumption in building with hydronic heating system by use of computer based tools", The 8th REHVA World Congress - Clima 2005, Lausanne, Switzerland, 9-12 October 2005.
21. V.Novakovic, J.Holst, M.Kostic: "The building envelope and HVAC system for an inpatient room using simulation and optimization tools", The 2005 World Sustainable Building Conference, Tokyo, Japan, 27-29 September 2005.
22. Kleiven, T. "Low energy buildings in Norway". Energy-efficient building, Artek event. Center for Arktisk Teknologi. Sisimiut, Greenland. 12-14 April 2005.
23. Ryghaug, M. "Policing sustainability. Strategies towards a sustainable architecture in Norway", in Guy & Williams, eds. *'Sustainable Architectures: Cultures and Natures in Europe and North America'*, London: Spon Press, 2005, s. 145-161.
24. Hans Martin Mathisen, Johan Halvarsson, Bjørn Jensen Wachenfeldt, Sten Olaf Hanssen, Monica Berner (2005), "A comparison of central and decentralized air handling units, Conference Paper, The 8. REHVA World Congress - Clima2005 Lausanne, Switzerland
25. Høseggen R.Z, Wachenfeldt B., Hanssen S. O. (2005) *Reduced energy demand by combining natural and mechanical ventilation in a new office building with an atrium* The 5th International Conference on Cold Climate, Heating, Ventilation and Air-Conditioning, 2006 - Moscow, Russia

2006

26. Stene, J., Andresen, T., Jakobsen, A., 2006: "Brine-to-Water Heat Pump Systems for Heating and Cooling of Non-Residential Buildings". Heat Pump Centre Newsletter vol. 24, 3/2006, pp. 24-26.
27. Jakobsen, A., Skiple, T., Nekså, P., Wackenfeldt, B., Stene, J., Skaugen, G., 2006: "Development of Reversible Residential Air Conditioners and Heat Pumps Using CO₂ as Working Fluid". Heat Pump Centre Newsletter vol. 24, 3/2006, pp. 27-29.
28. Hestnes, A.G., T. Kleiven, and I. Andresen, "Urban PV Tool", The International Solar Cities Congress, 3-6 April 2006, Oxford, England.
29. Dokka, T.H. and I. Andresen, "Passive Houses in Cold Norwegian Climate", Paper at the 10th International Passive House Conference, 19-20 May 2006, Hanover, Germany.
30. Andresen, I. et al.: "Integrated Building Concepts – State-of-the-Art", The 8th International Symposium for Solar Energy, "Solar 2006", 6-8 September 2006, Gleisdorf, Austria.
31. Heiselberg, P., I. Andresen, M. Perino and A.v.d. Aa: "Integrating Environmentally Responsive Elements in Buildings", Paper at the 4th European Conference on Energy Performance and Indoor Climate, November 20-22, Lyon, France.
32. Jakobsen A., Skiple T., Nekså P., Wachenfeldt B., Skaugen G. (2006): "Experimental Evaluation of a Reversible CO₂ Residential Air-Conditioning System at Cooling Conditions", The 7th IIR Gustav Lorentzen Conference on Natural Working Fluids, Trondheim, Norway, 2006.
33. Sowa, J., B.J. Wachenfeldt, A. Panek and Ø. Aschehoug (2006), "Analysis of Technologies for Improving Indoor Air Quality During Sustainable Redevelopment of Polish Schools", Healthy Buildings 2006, Lisboa, Portugal.
34. Gether, H., J. J. Gether, K. Nielsen and S. Rognlien "Dynamic Thermal Storage – Physical Design and Systems Integration". Proceedings of 5th International Conference on Sustainable Energy Technologies, Vicenza, Italy, August – September 2006.
35. Nordby, A.S., A.G.Hestnes, and B.Berge, "Lifetime and demountability of building materials", Proceedings of the GBEN2006 Conference, Preston, UK 11-12.9.2006. Pages 172-181. ISBN 978-1-84728-396-2.
36. Wyckmans, A., A.G.Hestnes, and A.S.Nordby, "Experts in Teams: Teaching sustainability in an interdisciplinary setting", Proceedings of the GBEN2006 Conference, Preston, UK 11-12.9.2006. Pages 51-60. ISBN 978-1-84728-396-2.
37. Stene, J., Jakobsen, J., Andresen, T., 2006: "CO₂ Heat Pump System for Heating and Cooling of Non-Residential Buildings". 7th IIR Gustav Lorentzen Conference of Natural Working Fluids, Trondheim, Norway. 29.-31. mai, 2006.
38. N.Djuric, V.Novakovic, F.Frydenlund: "Existing building commissioning using computer based tools", The 6th International Conference for Enhanced Building Operation – ICEBO 2006, Shenzhen, China, 6-8 November 2006.
39. V.Novakovic, N.Djuric, J.Holst, F.Frydenlund: "Norwegian national program for lifetime commissioning and energy efficient operation of buildings", The 6th International Conference for Enhanced Building Operation – ICEBO 2006, Shenzhen, China, 6-8 November 2006.
40. N.Djuric, V.Novakovic, J.Holst: "Optimizing the building envelope and HVAC system for an inpatient room by using simulation and optimization tools", The 5th International Conference on Cold Climate Heating, Ventilation and Air-Conditioning, Moscow, Russia, 21-24 May 2006.
41. V.Novakovic, J.Holst, T.Hoel: "Lifetime commissioning for energy efficient operation of buildings - Norwegian approach", The 36th International Congress of heating, refrigerating and air-conditioning, Belgrade, Serbia, 30 November-2 December 2006.

42. N.Djuric, V.Novakovic, J.Holst: "Optimization of the design for an inpatient room using simulation and optimization tools", The 36th International Congress of heating, refrigerating and air-conditioning, Belgrade, Serbia, 30 November-2 December 2006.
43. Matusiak, B.: "A design method for fixed solar shading device", PLEA2006 - The 23rd Conference on Passive and Low Energy Architecture, Geneva, Switzerland, 6-8 September 2006.

2007

44. Aune, Margrethe; Berker Thomas: "Energiforbruk i boliger og yrkesbygg: utfordringer og muligheter". I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 47-64.
45. Aune, Margrethe; Berker, Thomas; Bye Robert. "Lærende bygg." I: Smarte energieffektive bygninger. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007. s. 21-27.
46. Bye, Robert: "Smarte vaktmestere". I: Smarte energieffektive bygninger. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007. s. 105-111.
47. Moe, Helene Tronstad: "Hvordan beregnes miljøvennlighet i bygninger?" I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 161-180.
48. Moe, Helene Tronstad: "Visualisering av miljøvennlige bygg: Tverrfaglige utfordringer." I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 201-216.
49. Ryghaug, Marianne: "Miljøvennlige arkitekter? Arkitektprofesjonens håndtering av energieffektivitet." I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 181-200.
50. Ryghaug, Marianne. Miljøarkitektur: "Fra grav til vugge?" I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 217-232.
51. Sørensen, Knut Holtan; Ryghaug, Marianne. "En vandring i skyggenes dal? Hindringer for energieffektivisering og nyskapning i byggebransjen." I: Smarte energieffektive bygninger. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007. s. 9-18.
52. Sørensen, Knut Holtan. "Fra "hvite kull" til grønn varme? Utfordringer for energi." I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 9-28.
53. Sørensen, Knut Holtan. "Energiøkonomisering på norsk: Fra ENØK til Enova." I: Mellom klima og komfort – utfordringer for en bærekraftig energiutvikling. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007, s. 29-46.
54. Sartori, I and E.Ricker, "Calibration of multiple energy simulations: case study on a Norwegian school building", Proceedings of CISBAT 2007, Lausanne 2007.
55. Andresen, T. and G. Skaugen. "Lookup tables based on Gibb's Free Energy for quick and accurate calculation of thermodynamic properties for CO2", "Proceedings of the 22nd IIR International Congress of Refrigeration, 21-26 August 2007.
56. Jørn Stene, 2007: *Application of Ammonia Heat Pumps in Norway*. Artikkel i IEA Heat Pump Centre Newsletter, vol 25, no. 1/2007, pp 20-23.
57. Jørn Stene, 2007: *Application of Ammonia Heat Pumps in Norway*. Artikkel Scandinavian Refrigeration (Scanref) no. 3, 3. juni 2007, pp 32-34.

Utgitte bøker:

2004

1. Stene, J. "Residential CO₂ heat pump system for combined space heating and hot water heating", Doctoral Thesis at NTNU,

2005

2. Berker, T, M. Hartman, Y. Punie og K. Ward (red., 2005), *Domestication of technology and media*. Open University Press.

2006

3. IEA SHCP Task 28, "Business Opportunities in Sustainable Housing. A Marketing Guide Based on the Experience from 10 Countries", International Energy Agency, Solar Heating and Cooling Programme, Task 28: Sustainable Solar Housing, 2006.
4. Moe, Helene Tronstad: "Tro, Håp og Hybrid Ventilasjon – mål på miljøvennlighet i bygninger", Doktoravhandling 2006-63, NTNU, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, 29.9-2006, ISBN 82-471-7874-5

2007

5. Andresen, Inger; Kleiven, Tommy; Ryghaug, Marianne; Malvik, Bjarne (red). "Smarte energieffektive bygninger". Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007. ISBN 9788251922371. 111 s.
6. Aune, Margrethe; Sørensen, Knut Holtan (red). "Mellom klima og komfort - utfordringer for en bærekraftig energiutvikling". Trondheim: Tapir Akademisk Forlag 2007. ISBN 978-82-519-2276-0. 234 s.
7. Bye, Robert. "Lærende bygninger – Nøkkelferdige brukere? Bruk, brukervedvirkning og energieffektivisering i yrkesbygg". Doktoravhandling for graden Philosophiae Doctor (PhD); Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Det historisk-filosofiske fakultet, Institutt for tverrfaglige kulturstudier; Trondheim, juni 2007.
8. "Enøk i bygninger – effektiv energibruk", Gyldendal undervisning, ISBN 978-82-05-37496-6, Under kapittel 9.5 Daglig drift av bygninger og tekniske anlegg, V. Novakovic, side 424-427.

Publiserte foredrag fra internasjonale møter/konferanser:

2002

1. Hanssen, S.O., "Role of Human Exposure Assessment in Urban Air Quality Management", presentation at WHO/ECA workshop, Bonn, 14-15 oktober 2002.
2. Holst, J. and V. Novakovic. "Optimising energy consumption and indoor environment in buildings through use of simulation codes and optimising procedures", IEA – ECBCS; Annex 40: Commissioning of Building HVAC Systems for Improved Energy Performance, Working Meeting, Brussels, Belgium, 2-4 October 2002, Paper.

2003

3. Berker, T. "User representations in the conception and design of smart and energy efficient buildings", presentation at *Cultures of Technology*, 10-12 sept 2003, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, Senter for teknologi og samfunn, Trondheim.
4. Berker, T. "Housetraining Energy Efficiency. From conjectures about user behaviour to an understanding of energy use in buildings", presentation at *Strategies for Sustainable*

Energy Technologies, 20-21 November 2003, Norges forskningsråd (SAMSTEMT) og Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU, Trondheim

5. Bye, R. "Life in the in-between: The Role of Building Maintenance" SAMSTEMT, "Strategies for Sustainable Energy Technologies", 20-21 November 2003, Norges forskningsråd (SAMSTEMT) og Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU, Trondheim.
6. Ryghaug, M og Knut H. Sørensen: "The building industry: A black hole or a green spot for environmental policy?", paper presented at the Annual meeting of the Society for Social Study of Science, Atlanta, 9-11.10. 2003.
7. Ryghaug, M og Knut H. Sørensen: "Implementing sustainability in the building industry", Strategies for Sustainable Energy Technologies, Trondheim, 20-21.11.2003.

2004

8. Berker, T. "Making Science and Technology Studies work. The case of smart energy effective buildings", Paper at the conference *Public Proofs – Science, Technology and Democracy*, 25-28 Aug 2004, Meeting of the Society of Social Studies of Science and the Association for the Study of Science and Technology, Paris.
9. Bye, R. "Energy management in buildings: the role of facility management", Paper at the conference *Public Proofs – Science, Technology and Democracy*, 25-28 Aug 2004, Meeting of the Society of Social Studies of Science and the Association for the Study of Science and Technology, Paris.
10. Aune, M. "Searching for sustainable homes", Paper at the conference *Public Proofs – Science, Technology and Democracy*, 25-28 Aug 2004, Meeting of the Society of Social Studies of Science and the Association for the Study of Science and Technology, Paris.
11. Tollefsen, T. "Digital FM: Building information Modelling use to improve the performance of buildings over the life cycle", EuroFM 2004, Copenhagen, Denmark.
12. Wachenfeldt, B.J. and M.D. Lysko "A locally adaptable clear sky model for calibration of global radiation data from field pyranometers", EuroSun 2004, Freiburg, Tyskland.
13. Kleiven, T. "Natural ventilation in buildings – Architectural concepts, consequences and possibilities", EuroSun 2004, Freiburg, Tyskland.
14. Matusiak, B. "The impact of lighting/daylighting and reflectances on the size impression of the room. Full-scale studies." International Symposium on Daylighting Buildings (IEA SHC TASK 31)
15. Hermstad, K. "Finding new concepts for Building Integrated Photovoltaics" EuroSun 2004, Freiburg, Tyskland.
16. Nielsen, J. R., H. Quicklund and J. Stang, "Decision and optimization models for thermal storage in D&C systems", The 9th International symposium on District Heating and Cooling, Espoo, Finland
17. Stang, J., V. Novakovic, E. Skjerven, "Comparison between Continuous Commissioning SM and Existing Praxis Energy Efficiency Measures in Norway", ICEBO 2004 - The International Conference for Enhanced Building Operations, Paris, France, October 18 - 19, 2004.
18. Jakobsen, A., G. Skaugen, T. Skiple, P. Nekså, T. Andresen. "Development and Evaluation of a Reversible CO₂ Residential Air Conditioning System Compared to a State-of-the-Art R410A Unit", 6th IIR/IIF Gustav Lorentzen Conference on Natural Working Fluids, 29/8-1/9 2004, Glasgow.
19. Stene, J. "Residential CO₂ Heat Pump System for Combined Space Heating and Hot Water Heating, 6th IIR/IIF Gustav Lorentzen Conference on Natural Working Fluids, 29/8-1/9 2004, Glasgow.

20. Stang, J., V. Novakovic, E. Skjerven, "Comparison between "Continuous Commissioning SM" and Existing Praxis Energy Efficiency Measures in Norway", ICEBO 2004 - The International Conference for Enhanced Building Operations, Paris, France, October 18 - 19, 2004.
21. Hoel, T.I., V. Novakovic, B. Skjulsvik, "Implementation of partial initial commissioning during the elaboration- and construction phase", ICEBO 2004 - The International Conference for Enhanced Building Operations, Paris, France, October 18 - 19, 2004.
22. Akashi, J., N.Castro, V.Novakovic, B.Viaud, M.Jandon, "The IEA/ECBCS/Annex 40 Glossary On Commissioning", ICEBO 2004 - The International Conference for Enhanced Building Operations, Paris, France, October 18 - 19, 2004.

2005

23. Hermstad, K., "BIPV and Architectural Challenges", foredrag ved det nordiske symposium Sol & arkitektur – fremtidens energiproducerende facade, 17-18. mars, Århus, Danmark.
24. Hestnes, A.G., "Solar Cells in a Nordic Perspective", foredrag ved det nordiske symposium Sol & arkitektur – fremtidens energiproducerende facade, 17-18. mars, Århus, Danmark.
25. Andresen, I., "Environmental Planning of Urban Development", Presentation at the 3rd Technical Experts Meeting of the IEA PVPS Task 10 Urban Scale PV project, March 17-18, Lisbon, Portugal.
26. Hestnes, A. G., "Urban PVTool", Presentation at the 5th Technical Experts Meeting of the IEA PVPS Task 10 Urban Scale PV project, October 4-5, 2005, Washington.
27. Aschehoug, Ø., "Energy Issues in Norway", Tsinghua University, Beijing, Smartbuild China Tour, October 2005.
28. Stene, J., 2005: *Brine-to-Water CO₂ Heat Pump System for Space Heating and Hot Water Heating in Residences*. 8th International Energy Agency Heat Pump Conference 2005, May 30th to June 2nd, 2005, Las Vegas, USA.
29. Jørn Stene: *Integrated CO₂ Heat Pumps*. IEA Heat Pump Programme Workshop 28, "Test Procedure and Seasonal Performance Calculation of Residential Heat Pumps with Combined Space Heating and Hot Water Production. May 30th, 2005. Las Vegas, USA.

2006

30. Hestnes, A.G., "Building Integration of Solar Thermal Systems", Invited keynote lecture at EuroSun2006, Glasgow 2006.
31. Berker, Thomas: "Objects in the twilight zone. Against linearity II", EASST conference, Lausanne, 23-26.8.2006.
32. Andresen, I. "Examples of Application of Integrated Building Concepts", Presentation at the 4th Annex 44 Forum, 29 March 2006, Turin, Italy.
33. Gether, H. "Dynamic Thermal Storage – Physical Design and Systems Integration". Foredrag ved 5th International Conference on Sustainable Energy Technologies, Vicenza, Italy, 31. August 2006.
34. Berker, Thomas: "The role of energy users with respect to new energy technologies in buildings". ASRELEO Workshop, ETH, Zürich, 5-6.10.2006.
35. "Norwegian Program for Life-Time Commissioning (The PFK-project)", Life-Time Commissioning for Energy Efficient Operation of Buildings, Norwegian International Seminar, Trondheim, 6 April 2006.
36. N.Djuric, F.Frydenlund, V.Novakovic, J.Holst, R.Aarli: "Preliminary step for commissioning of existing buildings", IEA – ECBCS; Annex 47: Cost-Effective

Commissioning for Existing and Low Energy Building, Working Meeting No 2, Trondheim, Norway, 3-5 April 2006.

2007

37. Berker, Thomas. *Energienutzung im Heim als sozio-technische Praxis. Untersuchungsergebnisse, Trends und Strategien. I: Strom sparen im Haushalt. Trends, Einsparpotenziale und neue Instrumente für eine nachhaltige Energiewirtschaft.* Muenchen: oekom verlag 2007. ISBN 3-86581-084-5.
38. Hestnes, A.G., "Integrated design – a must for low energy buildings", Lecture at "B150", DTU, København 25.10.2007.
39. Hestnes, A.G., "Solar Architecture – What is changing as a result of climate change?", ISES Solar World Congress 2007, Beijing 19-21.9.2007. Invited keynote lecture.
40. N. Djuric: "Commissioning tools for hydronic heating system and domestic hot water", IEA-ECBCS-Annex 47: Cost Effective Commissioning of Existing and Low Energy Buildings, 2nd working meeting, Budapest, Hungary, 22–24 April 2007.
41. M. Masic: "Commissioning tool for the preliminary analysis of existing buildings", IEA-ECBCS-Annex 47: Cost Effective Commissioning of Existing and Low Energy Buildings, 2nd working meeting, Budapest, Hungary, 22–24 April 2007.
42. N.Djuric, V.Novakovic, F.Frydenlund: "Existing building commissioning using computer-based tools", The 9th REHVA World Congress - Clima 2007, Helsinki, Finland, 10-14 June 2007.
43. N.Djuric, F.Frydenlund, V.Novakovic, J.Holst,: "Preliminary step in collecting data for commissioning of existing buildings (Characterization of buildings, systems and problems)", The 9th REHVA World Congress - Clima 2007, Helsinki, Finland, 10-14 June 2007.
44. N.Djuric: Use of EXPRESS-G for the commissioning tool presentation, IEA-ECBCS-Annex 47: Cost Effective Commissioning of Existing and Low Energy Buildings, 3th working meeting, Kyoto, Japan, 22–24 October 2007.
45. M.Masic, V.Novakovic: Preliminary energy performance analysis of 39 university buildings in Norway, IEA-ECBCS-Annex 47: Cost Effective Commissioning of Existing and Low Energy Buildings, 3th working meeting, Kyoto, Japan, 22–24 October 2007.
46. Kleiven, T. "Urban PV tool, -a tool for decision makers, designers and builders". Foredrag holdt på seminaret *Seminario aplicacióne de la energia solar fotovoltaica desde la planificación urbanistica* på arkitektfakultetet i Madrid, Spania 24.10.07.
47. Matusiak, B. "The graphical tool for sky component, solar glare and overheating risk prediction", CIE Conference Beijing, 2007.
48. Jørn Stene, Arne Jakobsen, Trond Andresen, Torgeir Skiple, Petter Nekså, 2007: *CO₂ Heat Pump System for Combined Heating and Cooling of Non-Residential Buildings.* Paper ved 22nd IIR International Congress of Refrigeration, 22.-26. august, Beijing, China.

Øvrige rapporter, foredrag og presentasjoner fra faglige møter:

2002

1. Aune, M., T. Berker and K.H. Sørensen. "Needs, roles and participation. A review of social science studies of users in technological design", STS working paper, Department of interdisciplinary studies of culture, 2002.
2. Sørensen, K.H. et al. "Criteria versus process. How building design may become sustainable. An overview of social science approaches", STS working paper, Department of interdisciplinary studies of culture, 2002.

3. Hanssen, S.O. and M. Berner. "Indoor Environment in Smart Energy Efficient Buildings – A-State-of-the-Art", SINTEF Rapport TR F5735, 2002.
4. Ryghaug, M. and K.H. Sørensen. "Implementing sustainability in smart buildings. An overview of social science approaches", STS working paper, Department of interdisciplinary studies of culture, 2002.
5. Tollefsen, T. and G. Hansen. "Integrated Design in Smart Energy Efficient Buildings – A State-of-the-Art", SINTEF Rapport STF F02527, 20.12.2002.
6. Wachenfeldt, B. and D. Bell. "Building Integrated Energy Systems in Smart Energy Efficient Buildings – A State-of-the-Art", SINTEF Rapport STF22 F02526, 2002.
7. Matusiak, B. "Lighting Systems in Smart Energy Efficient Buildings – A State-of-the-Art", Institutt for byggekunst, form og farge, NTNU, 2002.
8. Andresen, I. "Building Integrated Photovoltaics in Smart Energy Efficient Buildings – A State-of-the-Art", SINTEF Rapport SFT22 F02525, 2002.
9. Mathisen, H.M., J. Stang, and V. Novakovic. "Heating, cooling and ventilation systems – A State-of-the-art", SINTEF Report TR A5768, 2002.
10. Andresen, T., P. Nekså and J. Stene. "Heat Pumps in Smart Energy Efficient Buildings – A State-of-the-Art", SINTEF Rapport TR F5736, 2002.
11. Nielsen, K. "Storage in Smart Energy Efficient Buildings – A State-of-the-Art", Kai Nielsen, Institutt for geologi og bergteknikk, NTNU, 2002.
12. Gether, H. "Miljøkjernen – en mulighetsstudie", Institutt for geologi og bergteknikk, NTNU, 2002.

2003

13. Ryghaug, M: "Arkitektens kunnskap om innemiljø og energibruk - til hinder for energi-og miljøriktige bygninger?", NTNU Kursdagene: effektiv energibruk i bygninger - innsatsfaktor for bedre inn klima, produktivitet og helse", 2003-01-06, NTNU.
14. Sørensen, Knut H.: "Utfordringer ved implementering av smarte energieffektive bygninger", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
15. Andresen, I.: "Integrert prosjektering. En forutsetning for smarte energieffektive bygg", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
16. Andresen, I.: "Visjoner for energiløsninger i bygg", Foredrag ved Norges energidager, 16-17. oktober 2003, Oslo.
17. Andresen, I.: "Norsk solcelleanlegg: Hva er status på solcelleveggen i Trondheim?", Foredrag ved Solenergidagen 2003, Oslo 9. april 2003.
18. Bredesen, A. "Smartbygg – En viktig del av satsingen på Energi og Miljø ved NTNU", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
19. Gether, H. "Nasjonalt satsingsprogram FoU og innovasjon for bærekraft og energibruk i bygg", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
20. Hestnes, A. G. "Smartbygg – et strategisk forskningsprogram ved NTNU og SINTEF, Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
21. Rognlien, S. "Miljøbygg – 2020. Utfordringer og muligheter", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.

22. Nilsen, N. I. "Miljøbygg – 2020. Utfordringer og muligheter", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
23. Rødsjø, A. "Miljøbygg – 2020. Utfordringer og muligheter", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
24. Aune, M. og T. Berker. "Brukere av smarte, energieffektive bygg", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
25. Hanssen, S.O. "Godt innemiljø – en forutsetning for smarte, energieffektive bygg", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
26. Hoel, T.I. og V. Novakvic. "Effektiv styring og automatisering – En forutsetning for smarte, energieffektive bygg", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.
27. Nekså, P. og T. Andresen", "CO2-varmepumper – Eksempel på en smart, energieffektiv teknologi", Foredrag ved seminaret *Smarte Bygg Anno 2020*, Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Trondheim, 8. mai 2003.

2004

28. Andresen, I. "Evaluering av Kvernhuset ungdomsskole – energi og miljø", SINTEF Rapport STF22 A04509, SINTEF Bygg og miljø, Trondheim.
29. Wigenstad, T. "Evaluering av kvadraturen videregående skole – energi og miljø", SINTEF Rapport STF22 A04513, SINTEF Bygg og miljø, Trondheim.
30. Berker, T. "Forget the user!", Seminar Boligforskning *Om boligpolitikken* 10. juni 2004, Institutt for byggekunst, prosjektering og forvaltning, NTNU, Trondheim.
31. Berner, M. og S.O. Hansen. "Ventilasjonsluft som oppvarmingskilde", SINTEF Energiforskning Arbeidsnotat AN 04.16.05. Trondheim.
32. Berner, M. og S.O. Hansen. "Intermittent drift av ventilasjonsanlegg, SINTEF Energiforskning Arbeidsnotat AN 04.16.06, Trondheim.
33. Sørensen, K. H. "Mellom regn og beregninger: Bærekraftig energi-teknologi i politisk-økonomisk klemme", SAMSTEMTs avslutningsseminar Energi, miljø og teknologi – samspill eller styringsvikt i energi- og klimapolitikken, Lillestrøm, 8-9 november 2004.
34. Tollefsen, T. "Identifikasjon av robuste tverrfaglige samhandlingsmønstre som kan nyttes innenfor et IDP-team", Prosjektrapport i faget DIS 1051 Prosjektorganisering indre og ytere faktorer, NTNU, Trondheim.
35. Wachenfeldt, B.J. "Utredning av alternative ventilasjonsløsninger for ny ungdomsskole på Mæla i Skien", SINTEF Rapport STF22 A04512, SINTEF Bygg og miljø, Trondheim.
36. Wachenfeldt, B.J. "Mæla Ungdomsskole – Romklimatiske vurderinger", SINTEF Rapport STF22 A04515, SINTEF Bygg og miljø, Trondheim.
37. Aschehoug, Ø., T. Kleiven and J.V. Thue "Integrerte energiløsninger", presentasjon på konferansen "Energiutfordringer i framtidens bygg", Grimstad 15-16 juni, 2004.
38. Stene, J. "CO2-varmepumper for oppvarming kjøling av kontorbygg, SINTEF Energiforskning, TR A5952, Trondheim.
39. Nielsen, J. R, H. Quicklund, J. Roynstran, J. Stang. "Two-step decision and optimisation modell for centralised or desentralised thermal storage in DH&C systems Report 2005 M2.
40. Stang, J. "Formålsdelt energibruk – Hvor brukes energien?", Tekna Kursdager 2004, Trondheim, 7-8 januar 2004

41. Stang, J. "Valg av løsninger for ventilasjon og luftkvalitet i forhold til energibruk", Energikonferansen og Faglærerkonferansen om enøk-undervisning "Energiutfordringer i framtidens bygg", Grimstad, 15-16 juni 2004.
42. Stene, J., T. Andresen, J. Stang. "CO₂-varmepumper for oppvarming og kjøling av yrkesbygg, SINTEF Energiforskning, TR A5952, Trondheim.
43. Andresen, T., J. Stene. "Simulering av CO₂-varmepumpe til oppvarming og klimakjøling i kontorbygg – Case-studie Bygdøy Allé 23, SINTEF Energiforskning, TR A6041.
44. Stene, J. "CO₂-varmepumpe for kombinert romoppvarming og varmtvannsberedning", Norsk Kjøleteknisk Møte, Sandefjord 5.-6. mars 2004.
45. Novakovic, V. og F. Frydenlund, "Kontinuerlig funksjonskontroll for effektiv drift av bygninger - Ord og begreper. SINTEF Energiforskning, TR A6015, Trondheim.
46. Skjerven, E. "Bruk av Continuous CommissioningSM som et hjelpemiddel for kontinuerlig tilstandskontroll av inneklimate og energitilstander i bygninger", Institutt for energi- og prosesseteknikk, Hovedoppgave, EPT-H-2004-58
47. Skjervestad, R. "Optimalisering av energibruk i bygninger med lavtemperatur varmeanlegg, ved bruk av både simuleringsprogram og optimaliseringsprosedyrer", Institutt for energi- og prosesseteknikk, Hovedoppgave, EPT-H-2004-59.
48. Djuric, N. "Optimization of Energy Consumption in Building with Hydronic Heating System, Faculty of Mechanical Engineering, University of Belgrade, Belgrade, Serbia, July 2004.
49. Novakovic, V. and D. Bell. "Intelligente bygg / Smartbygg – bygningsintegreerte energiløsninger – muligheter og begrensninger, kostnader, teknologisk utvikling", Tekna Kursdager 2004, Trondheim, 7-8 januar 2004
50. Novakovic, V. "Kvalitetskontroll av energibruk og inneklimate i bygninger", Energikonferansen og Faglærerkonferansen om enøk-undervisning "Energiutfordringer i framtidens bygg", Grimstad, 15-16 juni 2004.

2005

51. Wyckmans, A. "Intelligente fasader", foredrag ved seminaret Solceller i bygninger, Trondheim, 29.04.05, Norsk solenergiforening.
52. Hermstad, K. "PV through Norwegian Eyes", foredrag ved seminaret *Solceller i bygninger*, Trondheim, 29.04.05, Norsk solenergiforening.
53. Wigenstad, T. "Kontraktformer ved integrert prosjektering for smarte, energieffektive bygg", SINTEF Notat, SINTEF Teknologi og Samfunn, Trondheim.
54. Hermstad, K., "Concepts for Building Integrated Photovoltaics", SINTEF Report, SINTEF Technology and Society, Trondheim.
55. Stene, J., 2005: *CO₂-varmepumper for oppvarming av større bygninger. Fordeler og ulemper i forhold til konvensjonelle varmepumpesystemer*. Notat under NTNU-SINTEFs Smartbyggprogram (2002-2006).
56. Stene, J., 2005: *Residential CO₂ Heat Pumps for Combined Space Heating and Hot Water Heating – System Design, Test Procedures and Calculation of SPF*. SINTEF-rapport TR A6102. ISBN 82-594-2806-7.
57. Stene, J., Jakobsen, A., Andresen, T., 2005: *Forprosjekt - Prototyp CO₂-varmepumpe for oppvarming og kjøling av en større bygning*. SINTEF-rapport TR A6195. ISBN 82-594-2906-3. Desember 2005.
58. Rieberer, R., Stene, J., Nekså, P., Jakobsen, J., 2005: *CO₂ Heat Pumps - Background and Outlook*. Kapittel 9 i "Statusbericht des Deutschen Kälte- und Klimatechnischen Vereins – Kohlendioxid, Besonderheiten unter Einsatzchancen als Kältemittel".

59. Sørensen, KH. "Governance through economics. The economic ordering of sustainable energy policies in Norway", Economic sociology and technology conference, Cornell University, Ithaca, 23.9-24.9 2005
60. Sørensen, KH. "Ny teknologi eller ny atferd?", Energi og miljø: Ja takk, begge deler, Renergi-konferanse, Oslo 1.11 2005
61. Sørensen, KH. "Social and technological challenges of modern societies: Energy, comfort and climate, Energy and society conference, Academy of Sciences, Stavanger 2 – 3.5.2005
62. Sørensen, KH. og H. Gether: "Veier til lavutslippssamfunnet", seminar for Lavutslippsutvalget, NTNU/SINTEF, 20.9.2005
63. Berker, T. "Informatisierung im Alltag - STS-Perspektiven auf den Alltag "smarter energieeffektiver Gebäude" (Informatization in everyday life - STS-perspectives on the everyday of "smart energy efficient buildings") Informatisierung der Arbeit - Gesellschaft im Umbruch; Kooperationsnetz prospektive Arbeitsforschung (KoprA), Darmstadt 27.01.2005 - 28.01.2005

2006

64. Aune, Margrethe: "Samfunnsvitenskapenes plass i norsk energi- og miljøforskning". Samfunnsvitenskapelig Renergi-konferanse, Oslo, 2006-11-28
65. Aune, Margrethe: "Energi, teknologi og hverdagsliv", Konferanse om Energi, IT og Design, Eskilstuna, 16-18.1.2006
66. Berker, Thomas: "Energy in everyday life". TIPS Workshop; Berlin, 27-28.11.2006
67. Berker, Thomas og Robert Bye: "Tverrfaglighet i Smartbygg-prosjektet". Tverrfaglig nettverksseminar, Trondheim, 16.1.2006
68. Sørensen, Knut H. "Mens vi venter på Markedet: Hvordan kan de teknologiske løftene innfris?". Norge som lavutslippssamfunn i 2050, Oslo, 29.11.2006
69. Hestnes, A.G., "SmartBygg – Norsk Forskningsprogram for lavenergibygninger. Strategier og Resultater." Lecture at Strategi-og Erfaringskonferanse om Lavenergi-nybyggeri", København, 30.11.2006.
70. Hestnes, A.G., "Solenergi – Noe for Norge?", Lecture at "Workshop 15: Lokale Fornybare Energiløsninger – lønnsomt, eller kostbar idealisme?", at "Nordisk Konferanse om Bærekraftig Samfunnsutvikling", Oslo 26.10.2006.
71. Hestnes, A.G., "Climate Change and Energy efficiency", Lecture at the Faculty of Architecture, Chalmers University, Gøteborg, 25.10.2006.
72. Hestnes, A.G., "Fremtidens bygninger", Lecture at the Faculty of Architecture, Chalmers University, Gøteborg, 25.10.2006.
73. Hestnes, A.G., "Solar Buildings", Lecture for the Turkish Building Industry Association", Istanbul, 18.10.2006.
74. Hestnes, A.G., "Sustainable Buildings – with Special Emphasis on Energy Use in Dwellings", Lecture at Istanbul Technical University, Istanbul, 19.10.2006.
75. Hestnes, A.G., "Energy Efficient Buildings – What Next?". Invited lecture at Symposium "Quo Vadis Solarenergie", Freiburg, 15.9.2006.
76. Hestnes, A.G., "Arkitektur med Solceller", Lecture at seminar "Solceller i bebyggelsen", Malmø 27.1.2006.
77. Stene, J., 2006: "Oppvarmingssystemer for lavenergiboliger". SINTEF-rapport TR A6182. ISBN 82-594-2893-8. SINTEF Energiforskning AS, januar 2006.
78. Stene, J., Jakobsen, A., Andresen, T., 2006: "Forprosjekt - Prototyp CO₂-varmepumpe for oppvarming og kjøling av en større bygning". SINTEF-rapport TR A6195. ISBN 82-594-2906-3. SINTEF Energiforskning AS, mars 2006.

79. Stene, J., 2006: "Grunnvarmebaserte varmepumpesystemer for oppvarming og kjøling av større bygninger". SINTEF-rapport TR A6338. ISBN 82-594-3044-4. SINTEF Energiforskning AS, november 2006.
80. Stene, J., 2006: "Varmepumper for oppvarming og kjøling av bygninger", Foredrag ved seminar for Senter for Fornybar Energi, SINTEF-NTNU-IFE, Trondheim, november 2006.
81. Stene, J., 2006: "Varmepumper – en teknologi i utvikling". Foredrag ved NVE/NOVAP workshop vedr. "Framskrivning av det norske varmepumpemarkedet mot 2020". NVE-huset, august 2006.
82. Stene, J., 2006: "Varmepumper – Teknologisk utvikling – trender – nye produkter". Foredrag på VVS-dagene 2006, Energi og miljø i bygg, Lillehammer oktober 2006.
83. Stene, J., 2006: "Varmepumper i bygninger – Energieffektiv teknologi, fornybar energi". Foredrag ved seminar for Senter for Fornybar Energi, SINTEF-NTNU-IFE, Stjørdal, november 2006.
84. Hermstad, K. og I. Andresen, "Energieffektive og komfortable bygg med plasstøpte løsninger. Eksempelsamling", SINTEF Rapport STF51 F06003, Mars-06, Trondheim.
85. Andresen I. og T.Kleiven, "Unicon Uni-Energy", Foredrag ved GTM-konferanse 24.-25. januar 2006, Brøndby, Danmark.
86. Andresen, I., "Klimatilpassede boliger", Foredrag på seminaret "EUs direktiv om bygningers energiytelse. Fremtidens bygg - rammebetingelser", Kursdagene'06, 3.-4. januar 2006, NTNU, Trondheim.
87. Andresen, I., "Energi i bygninger i EUs 7. rammeprogram", Foredrag på seminaret "EU-seminar innen fornybar energi", 6. mars 2006, Senter for fornybar energi, NTNU, Trondheim.
88. Andresen, I., "Erfaringer fra vellykkede EU-søknader og EU-prosjekt", Foredrag på seminaret "EU-seminar innen fornybar energi", 6. mars 2006, Senter for fornybar energi, NTNU, Trondheim.
89. Andresen, I. "Ny teknologi for fremtidens fasader", Foredrag ved seminaret "Fremtidens fasader", 4. mai 2006, NAL-akademiet, Arkitektenes hus, Oslo.
90. Andresen, I., Ø. Aschehoug, T.H. Dokka: "Sustainable Energy Use in Norwegian Buildings – Status, Technologies and Challenges", Presentation at the seminar "Poland 2006 - Energy Supply and Environmental Impacts", 18.10.2006, NTNU, Trondheim.
91. Andresen, I. and T.H. Dokka: "Potensialet for lavenergibygg, passivhus og fornybar energi", Foredrag på seminaret "Energisituasjonen i Midt-Norge – Finnes bærekraftige løsninger?", 22.10.2006, Naturvernforbundet, Trondheim.
92. Andresen, I.: "Solenergi i bygninger", Foredrag på internseminar ved Senter for Fornybar Energi ved NTNU, SINTEF og IFE, 13.-14. november 2006, Quality Airport Hotel, Værnes.
93. Bjørn J. Wachenfeldt, Rasmus Høseggen (2006), "Energibehov og komfort i nytt administrasjonsbygg for Svorka Energi", SBF51 F06005, Trondheim.
94. Gether, H. "Energi og Miljø - utfordringer og muligheter", foredrag ved Prosjekt Norge 2015, Sør-Marka, 05.04.2006
95. Gether, H. "Energi og Miljø – Er Norge på rett spor?", foredrag ved Sem-seminaret, Sem Gjestegård, Asker, 10.06.2006.
96. Wachenfeldt, B.J. "Energy-efficient ventilation systems in Norway", Presentation at the seminar "Poland 2006 - Energy Supply and Environmental Impacts", 18.10.2006, NTNU, Trondheim.
97. Kleiven, T., "The Energy-efficient Wooden House", Presentation at the seminar "Polen 2006 – Trearkitektur i bymiljø – Trebyene Trondheim og Zgierz", 17.10.2006, NTNU, Trondheim.

2007

98. Størvold, G. "Veien mot energi- og miljøvennlige bygg", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
99. Haltbrekken, L. "Bygninger og naturven – hva må til?" , foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
100. Sørensen, K. H. "En vandring i skyggenes dal? Hindringer for energieffektivisering og nyskaping i byggebransjen" , foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
101. Hestnes, A.G. "Smart prosjektering" , foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
102. Novakovic, V. "Smart drift", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
103. Berker, T. "Det lærende bygg", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
104. Stene, J. "Smarte oppvarmings- og kjølesystemer – Varmepumper" , foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
105. Kleiven, T. "Smarte fasader", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
106. Matusiak, B. "Smart belysning", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
107. Berner, M. "Smart innemiljø", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
108. Bye, R. "Smarte vaktmestere", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
109. Moe, O.M. "Smart energieffektiv hoteldrift", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
110. Solbjørg, G. "Smarte energieffektive forsvarsbygg", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
111. Kongsli, G. "Smarte aktører og dumme hus", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
112. Unander, F. "Smart implementering av energieffektive bygninger", foredrag ved konferansen Fremtidens smarte energieffektive bygg, 20. november 2007, Thon Hotell Opera, Oslo.
113. Berker, Thomas. "Consumption transitions for sustainability". Vitenskapelig foredrag. TIPS final workshop: Progressing towards a sustainable electricity system? Berlin; 27.11.2007 – 28.11.2007
114. Berker, Thomas. "Energy = Joy x Beauty?" Vitenskapelig foredrag. 13th Annual International Sustainable Development Research Conference; Væsterås; 10.06.2007 – 12.06.2007
115. Berker, Thomas. "Sustainability and Aesthetics". Vitenskapelig foredrag. 4S annual meeting; Montreal; 11.08.2007 – 13.08.2007
116. Lorentzen, Trine Sverdrup; Aune, Margrethe. "A,B,C? Om energimerking av hvitevarer - spredning og salg." Mastergradsoppgave. Trondheim: Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU 2007. 77 s.
117. Ryghaug, Marianne. "Buildings, energy technologies and user needs." Vitenskapelig foredrag. Seminar, Building Energy Research Center; Beijing; 14.11.2007 – 15.11.2007
118. Ryghaug Marianne. "Between comfort and fear? Public understanding of climate change and energy use". Vitenskapelig foredrag. 4S annual meeting; Montreal; 11.08.2007 – 13.08.2007

119. Solli, Jøran; Ryghaug, Marianne; Næss, Robert. "The Norwegian energy situation; efficiency, consumption, buildings." Vitenskapelig foredrag. Building Energy Research Centre; Beijing; 14.11.2007 – 15.11.2007
120. Solli, Jøran; Ryghaug, Marianne. "The Centre for Energy and Society: Interdisciplinarity in building related energy research". Vitenskapelig foredrag. Building Energy Research Centre; Beijing; 14.11.2007 – 15.11.2007
121. Wallebek, Cecilie Dons; Aune, Margrethe. "Sløsus og Energica". Om norsk energipolitikk i husholdninger. Mastergradsoppgave. Trondheim: Institutt for tverrfaglige kulturstudier, NTNU 2007. 70 s.
122. V.Novakovic: "Kontinuerlig funksjonskontroll for effektiv drift av bygninger", Nettverkssamling bolig, bygg og anlegg, Enova, Trondheim, 14-15 februar 2007.
123. Wyckmans, A.; Aschehoug, Ø.; Hestnes, A.G. (2007). "Intelligent Building Envelopes: Application in the Field of Daylighting", in: Crisinel, M.; Eekhout, M.; Haldimann, M.; Visser, R. (eds.) (2007). "EU Cost C13 Glass and Interactive Building Envelopes - Final Report". Research in Architectural Engineering Series, vol.1, pp.85-94. Delft University Press. ISBN 978-1-58603-709-3.
124. Matusaik, B. "Inteligent lighting" Nasjonal konferanse om inneklima, Warszawa, 22-23 november, 2007.
125. Aschehoug, Ø. "Smart energy efficient buildings", Nasjonal konferanse om inneklima, Warszawa, 22-23 november, 2007.
126. Stene, J., 2007: IEA HPP Annex 32 – Economical Heating and Cooling Systems for Low-Energy Houses – State-of-the-Art Report Norway. SINTEF-rapport TR A6506. ISBN 978-82-594-3223-0. SINTEF Energiforskning AS, april 2007.
127. Stene, J., 2007: Oppvarmingssystemer for boliger av lavenergi- og passivhusstandard. SINTEF-rapport TR A6579. ISBN 978-82-594-3313-8. SINTEF Energiforskning, november 2007.
128. Stene, J., 2007: Residential Heat Pumps Using Carbon Dioxide (CO₂) as Working Fluid. SINTEF-rapport TR A6597. ISBN 978-82-594-3330-5. SINTEF Energiforskning, November 2007.
129. Stene, J., 2007: "Varmepumper med grunnvann eller fjell som varmekilde for oppvarming og kjøling av større bygninger." SINTEF-rapport TR A6338. ISBN 82-594-3044-4. SINTEF Energiforskning, Desember 2007.
130. Bjørn J. Wachenfeldt (2007), *Bygg C, Vestveien, Ski - Vurdering av energimålsetning*, SINTEF Rapport SBF BY A07008, ISBN 978-82-536-0945-4
131. Bjørn J. Wachenfeldt (2007), *Bygg C, Vestveien, Ski - Termisk komfort og oppvarming via ventilasjonsluft*, SINTEF Rapport SBF BY A07014, ISBN 13978-82-536-0955-3
132. Bjørn J. Wachenfeldt (2007), *Vurdering av energiytelse og komfort for bolig med Selcrete betong*, SINTEF Rapport SBF BY.

2008

133. Stene, J. "Oppvarmingssystemer for boliger av lavenergi- og passivhusstandard", SINTEF Energy Research, Report TR A6579 -2008, Trondheim.
134. Stene, J. "Varmepumper m", SINTEF Energy Research, Report TR A6338 -2008, Trondheim.

Formidlingstiltak rettet mot relevante målgrupper:

2003

1. Ryghaug, M: "Architects hamper energy efficiency in buildings", *Caddet Technical Brochure* 170.
2. Andresen, I.: "Smarte bygg anno 2020. Et strategisk forskningsprogram ved NTNU og SINTEF". Artikkel i Glass og Fasade, nr. 2/2003.

2004

3. Hestnes, A.G. "Hva er integrert design?", NAL/NTNU etterutdanningskurs, Oslo 29.04.2004.
4. Hestnes, A.G. "Hva er integrert design?", NAL/NTNU etterutdanningskurs, Bergen 01.11.2004.
5. Stene, J. "CO₂-varmepumpe for kombinert romoppvarming og varmtvannsberedning. 3 tidsskrifter – Norsk VVS, Kulde Scandinavia og Scanref.
6. Novakovic, J., T.I. Hoel, og J. Holst, "Livslang funksjonskontroll av tilstander i bygning og installasjoner – Stor aktivitet i internasjonal IEA-prosjekt", Norsk VVS Nr 5/2004, VVS Aktuelt Nr 2/2004.
7. Holst, J., V.Novakovic, T. Hoel, "Kontinuerlig funksjonskontroll av bygning og installasjoner - En kvalitetssikrings prosess for optimale energi og inneklima tilstander", Norsk VVS, VVS Aktuelt.
8. Hjemmeside for "Grunnvarmebaserte varmepumper" - <http://www.energy.sintef.no/prosjekt/annex29/>

2005

9. Tollefsen, T., "Miljøfokus i planlegging ? tverrfaglig og åpen kunnskapsdeling!", Konferanse Statsbygg 24.11.05: Miljøoppfølging I urbane strøk ? utbygging av Pilestredet Park, Oslo.
10. Berker, T. og M. Aune, "Fra Smartbygg til Smartbruk", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
11. Berner, M. og S.O. Hanssen, "Innemiljø", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
12. Hestnes, A.G., "Integrert prosjektering", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
13. Wachenfeldt, B.J., "Bygningsintegreerte Energisystemer", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
14. Matusiak, B., "Belysningssystemer", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
15. Andresen, I., "Bygningsintegreerte solcellesystemer", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
16. Stene, J. "Varmepumper for oppvarming og kjøling av bygg", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.

17. Stene, J. "CO2-varmepumpe for oppvarming og kjøling av større bygg", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
18. Gether, H. "Energilagring", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
19. Holst, J. "Drift og automatisering", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
20. Novakovic, V., "Verktøy for integrert prosjektering og kontinuerlig funksjonskontroll", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
21. Kleiven, T., "Smart fasade med integrert energisystem", Seminar for Forsvarsbygg og Forsvaret, 4-6. april, Fra forskning til praktisk anvendelse i byggsektoren – et tverrfaglig ansvar, Trondheim.
22. Berker, T. Solli, J. Power the future: What does it mean to love renewable energy technologies? BEST-summer course, Trondheim, 2005; 07.08.2005 - 20.08.2005.
23. Hermstad, K., "Solceller i arkitekturen", foredrag for Særkurs AAR 4610, 25. februar 2005, Fakultet for Arkitektur og billedkunst, NTNU.
24. Hermstad, K., "Solfaktor", workshop om energiproduserende estetiske fasader, 26. og 28. februar 2005, Fakultet for Arkitektur og billedkunst, NTNU.
25. April 2005 – Første møte i Styringsgruppen for "Program for funksjonskontroll for effektiv drift av bygninger". Telenor Eiendom, Statoil Eiendom, Statsbygg, Enova og ProTeknologi.
26. September 2005 – Første møte i Styringsgruppen for "Program for funksjonskontroll for effektiv drift av bygninger". Telenor Eiendom, Statoil Eiendom, Statsbygg, Enova og ProTeknologi.
27. Kleiven, T. "Isolasjon og tette bygningskonstruksjoner -premissgivere for energibruk og komfort". NAL's Akademi "Klimakontroll og energibruk i bygninger". Bergen, 14.02.05
28. Kleiven, T. "Isolasjon og tette bygningskonstruksjoner -premissgivere for energibruk og komfort". NAL's Akademi "Klimakontroll og energibruk i bygninger". Stavanger, 23.05.05
29. Kleiven, T. "Passiv utnyttelse av solenergi". NAL's Akademi "Sol i arkitekturen". Oslo, 04.11.05
30. Kleiven, T. "Strategies for utilisation of natural ventilation". NAL, erfaringsseminar etter Arkitektkonkurransen "Europas mest energieffektive næringsbygg" i Bjørvika. Oslo, 01.12.05
31. Brosjyre – Kontinuerlig funksjonskontroll
32. Nyhetsbrev Nr 1 – Kontinuerlig funksjonskontroll
33. Veileder – markedsføring av lavenergiboliger, norsk utgave

2006

34. Stene, J., 2006: "Karbondioksid til oppvarming – Ny varmepumpeteknologi for energi-effektiv og miljøvennlig oppvarming og kjøling av større bygninger". Arkitektnytt 2006/01.
35. Svenning, L. og K. Straume: "Energiomlegging i byggsektoren – kartlegging av sentrale beslutningstagere og aktører", sommerjobbprosjekt for 2 Bygg & Miljø studenter, finansiert av Statsbygg, 2006.
36. Tollefsen, T., I. Andresen, and A.G. Hestnes, "Forskning og Ambisiøs Miljøsatsing bringer Norsk Byggeindustri fremover", Byggeindustrien nr.7, 2006, pp 57-57.
37. Etablering av nettsiden <http://www.energy.sintef.no/prosjekt/Smartbygg/> med rådgivningsmateriale om brukerdeltakelse, brukervedvirkning, brukerbehov samt kravspesifikasjoner knyttet til innemiljø i byggeprosjekter (ikke ferdigstilt)

38. F.Frydenlund: "Kontinuerlig funksjonskontroll", Norsk VVS, Nr 4, 2006.
39. Hjemmeside om "Kontinuerlig funksjonskontroll" www.sintef.no/pfk
40. T. Kleiven og I. Andresen, "Tung og deilig - Termisk masse i bygg", Frokostmøte hos NAL/Eco-Box 24.08.2006, Arkitektenes Hus, Oslo.

2007

41. Aune, Margrethe. "Lærende bygninger". Foredrag. Besøk fra den kinesiske partiskolen; Trondheim; 27.09.2007 – 27.09.2007
42. Berker, Thomas. "Endre privat energibruk – mission impossible?" Årsmøte i Trondheim studentlag for Natur og Ungdom og Naturvernforbundet 2007
43. Berker, Thomas. "Vi bruker ikke boliger - vi bor! Om energibruk i (norske) boliger. Vitenskapelig foredrag". Husbankens Forskningskafé 2007 - Om folk, hus og bokkvalitet. Trondheim; 06.11.2007.
44. Hjemmeside om "Kontinuerlig funksjonskontroll" www.sintef.no/pfk.2007.
45. Brosjyre, roll-up og nyhetsbrev om "Kontinuerlig funksjonskontroll". 2007.
46. Thyholt, M.: "Lavenergihus og fjernvarme – en forenelig kombinasjon?". Fagartikkel i Elektro, nr 5/2007.

2008

47. Buvik, K. "Energieffektivisering av eksisterende bygninger", artikkel i Byggeindustrien nr. 1/2008, side 40.

Allmennrettede formidlingstiltak (populærvitenskapelig artikler, høringer, utstillinger):

2003

1. Ryghaug, M: "Arkitekter blåser i ENØK", *Teknisk Ukeblad* nr. 2/3 2003.
2. Moe, H T: "Strøm for enhver pris?", *Teknisk Ukeblad* 28/29, 2003.
3. Ryghaug, M: "Baby It's cold outside", *Gemini*, 2003-01-15
4. Ryghaug, M: "Arkitekthøgskolen forsømmer enøk", *Universitas*, 2003-02-22, 57 (2)

2005

5. Helene T. Moe, "Med tall skal kloden reddes", Kronikk i Adresseavisen
6. Utstilling om solceller ved Technoport-arrangementet, Trondheim Spektrum, 19-22 oktober.
7. Andresen, I., "Solceller i bygninger", foredrag ved Technoport-arrangementet, Trondheim Spektrum, 19-22 oktober.
8. Stene, J., 2005: *Ny varmepumpeteknologi for energieffektiv og miljøvennlig oppvarming og kjøling av større bygninger*. Artikkel innsendt til tidsskriftene "Byggeindustrien" og "Eiendomsnytt". November 2005.
9. Stene, J. 2005: *Poster* for "Technoport 2005" med informasjon om varmepumper for større bygninger samt CO₂-varmepumper.
10. Hjemmeside for "Termisk energi fra omgivelsene" - http://www.sffe.no/energi_fra_omgivelsen/energi_fra_omgivelsen.htm

2006

11. Hustad, J., T. Worren, M. Ryghaug, Å. Lekang Sørensen (NTNU), P. Finden, A. Holt (IFE), A.-M. Svensson, I. Andresen, J. O. Tande (SINTEF): "Billigere strøm og bedre miljø", Kronikk i Dagbladet 12.11.06.
12. Andresen, I. og T.H. Dokka, Hjemmesider for passivhus, www.passiv.no.

13. Jakobsen A., Skiple T., Nekså P., Wachenfeldt B., Stene J & Skaugen G. (2006) *Development of reversible residential air conditioners and heat pumps using CO₂ as working fluid*, IEA Heat Pump Centre NEWSLETTER Volume 24 No. 3/2006 – The latest developments in the use of CO₂ as refrigerant.

2007

14. Aune, Margrethe; Berker, Thomas; Ryghaug, Marianne. Stand ved Technoport (sammen med Senter for fornybar energi). Trondheim; 17.-20.10.2007.
15. Hjemmeside for "Varmepumper i lavenergiboliger og passivhus" - <http://www.energy.sintef.no/prosjekt/annex29/>
16. Bjørn Jenssen Wachenfeldt og Tor Helge Dokka (2007), *Nye krav til bygningers energiytelse og konsekvenser for prosjektering*, Artikkel i Norsk VVS nr 11:2007

Oppslag i massemedia:

2003

1. Ryghaug, M: "Arkitekter og enøk", Kulturnytt, P2, 2003-01-20
2. Ryghaug, M: "Energiøkonomisering og arkitekter" Kulturbeitet, NRK P2, 2003-01-22
3. Ryghaug, M: "Arkitekter gir blaffen i Enøk", *Dagbladet*, 2003-01-16
4. Ryghaug, M: "Enøk - et brennhett tema", *Adresseavisen*, 2003-02-27
5. Ryghaug, M: "Høy strømpris din egen skyld", *Dagsavisen*, 2003-03-03

2005

6. Intervju med Margrethe Aune, *Dagens næringsliv*, 5. desember

2006

7. Intervju med Harald Gether, *Putsj (Natur og Ungdom)*, Nr. 5, 2006.

2007

8. Hustad, Johan Einar; Finden, Per; Tande, John Olav Giæver; Andresen, Inger; Ryghaug, Marianne; Lohne, Otto; Holt, Arve; Svensson, Ann Mari; Ulleberg, Øystein; Sørensen, Åse Lekang. "Et nytt norsk industrieventyr." *Aftenposten* 2007
9. Ryghaug, Marianne. "Kan vi leve et lavutslippsliv?" *Adresseavisen* 2007; 241(32)

Avlagte doktorgrader:

2005

1. Annemie Wyckmans: *Intelligent Building Envelopes. Architectural Concept & Applications for Daylighting Quality*. Doctoral Theses at NTNU 205:217.

2006

2. Helene Tronstad Moe: "Tro, Håp og Hybrid Ventilasjon – mål på miljøvennlighet i bygninger", Doktoravhandling 2006-63, NTNU, Institutt for tverrfaglige kulturstudier, 29.9-2006, ISBN 82-471-7874-5.

2008

3. Robert Bye. "Lærende bygninger – Nøkkelferdige brukere? Bruk, brukervedvirkning og energieffektivisering i yrkesbygg". Doktoravhandling for graden Philosophiae Doctor (PhD); Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Det historisk-filosofiske fakultet, Institutt for tverrfaglige kulturstudier; Trondheim, 25.1.2008